

Bryssel den 6 mars 2017
(OR. en)

6756/17

CO EUR-PREP 11
POLGEN 19
ECOFIN 158
UEM 61
SOC 154
EMPL 117
COMPET 151
ENV 201
EDUC 96
RECH 85
ENER 93
JAI 177

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Ärende:	Den europeiska planeringsterminen – sammanfattande rapport 2017

För delegationerna bifogas en sammanfattande rapport som utarbetats av ordförandeskapet om diskussionerna och de politiska huvudbudskapen från de olika rådskonstellationerna vad avser den europeiska planeringsterminen för 2017.

Inledning

Den europeiska ekonomin är inne i en period av måttlig och relativt sysselsättningsintensiv återhämtning som på sistone har visat en viss motståndskraft mot globala utmaningar. Enligt kommissionens senaste vinterprognos förväntas ekonomin i alla 28 medlemsstater växa under 2016, 2017 och 2018. Trots denna positiva utveckling präglas återhämtningen dock fortfarande i stor utsträckning av osäkerhet, låga investeringsnivåer och, i vissa regioner, av mycket hög arbetslöshet och offentlig skuldsättning, och de ekonomiska resultaten är ojämnt fördelade, med omfattande strukturella problem som bromsar tillväxten i vissa medlemsstater.

För att man ska kunna stärka den pågående återhämtningen, bidra till att skapa arbetstillfällen och uppnå långsiktig och hållbar tillväxt för alla är det därför av avgörande betydelse att beslutsamma och samordnade politiska åtgärder vidtas och att reformer genomförs snabbt.

Den europeiska planeringsterminen för 2017, som bygger vidare på ett antal förfarandemässiga förbättringar och innovationer som gjorts under de två senaste cyklerna, har som mål att samordna den ekonomiska och sociala politiken inom Europeiska unionen för att man ska uppnå så stora framsteg som möjligt inom dessa prioriterade områden. I den årliga tillväxtöversikten 2017, som är utgångspunkten för den europeiska planeringsterminen, anges Europeiska unionens allmänna ekonomiska och sociala prioriteringar för det innevarande året.

Liksom under tidigare år antog rådet slutsatser om paketet med den europeiska planeringsterminen för 2017. På ordförandeskapets initiativ höll ministrarna också tematiska debatter i olika rådskonstellationer om olika ämnen med anknytning till den europeiska planeringsterminen. Ordförandeskapet deltog dessutom (den 14 februari 2017) i en debatt om den europeiska planeringsterminen vid Europaparlamentet. I denna sammanfattande rapport ges en sammanfattning av slutsatserna och resultaten av de diskussioner som har hållits i rådet under den första fasen av den europeiska planeringsterminen för 2017.

Paketet med den europeiska planeringsterminen för 2017

Den 16 november 2016 antog kommissionen höstpaketet med den europeiska planeringsterminen som innehöll

- den årliga tillväxtöversikten 2017 ([14357/16](#)),
- ett utkast till gemensam sysselsättningsrapport från kommissionen och rådet med en analys av sysselsättningsläget och det sociala läget i Europa och av medlemsstaternas politiska åtgärder ([14364/16](#)),
- en rapport om förvarningsmekanismen 2017 ([14359/16](#)),
- en "rekommendation för euroområdet" (*Rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet*) ([14358/16](#)), som för första gången åtföljdes av ett meddelande från kommissionen: Mot en positiv finanspolitisk inriktning i euroområdet ([14630/16](#)), där man framhåller behovet av en expansiv finanspolitisk inriktning under 2017 och uttryckligen uppmanar de medlemsstater som med god marginal har nått sitt medelfristiga mål att använda sitt finanspolitiska utrymme. Den 22 november 2016 kompletterade kommissionen paketet genom att offentliggöra en rapport om euroområdet (arbetsdokument från kommissionens avdelningar åtföljande utkastet till rekommendation för euroområdet).

Rådet välkomnar kommissionens årliga tillväxtöversikt för 2017 och delar i stort sett kommissionens bedömning av det ekonomiska läget och de politiska utmaningarna inom EU. Som en fortsättning på den ekonomiska strategi som man har följt under de två senaste europeiska planeringsterminerna bibehålls i den årliga tillväxtöversikten fokus på den goda triangeln med investeringar, strukturreformer och ansvarsfull finanspolitik. Eftersom dessa tre prioriteringar har ett nära samband med och ömsesidigt förstärker varandra är en integrerad strategi både på nationell nivå och EU-nivå avgörande för att man ska kunna uppnå tillväxt för alla och en hållbar ekonomisk utveckling samt förbättra det socioekonomiska klimatet för ett bättre Europa.

Genomförandet av landsspecifika rekommendationer utgör kärnan i den europeiska planeringsterminen. Det har visserligen gjorts ett antal framsteg men ytterligare förbättringar i genomförandet av reformer skulle göra den europeiska planeringsterminen till ett mer kraftfullt instrument för samordning av den ekonomiska politiken i hela EU, som mer effektivt skulle kunna bidra till konvergens i alla medlemsstater och till en stark ekonomisk och social utveckling i EU som helhet. Därför är det mycket viktigt att man strävar efter ett förbättrat genomförande av reformer genom att utbyta erfarenheter om gemensamma utmaningar och bästa praxis, nära övervaka genomförandet av reformer och stärka dialogen med nationella intressenter i syfte att öka deras egenansvar.

Tillväxt, konkurrenskraft och finanspolitisk hållbarhet

Rådet diskuterade sina ekonomiska prioriteringar för den europeiska planeringsterminen för 2017 med utgångspunkt i höstpaketet. Ministerrådet i konstellationen ekonomiska och finansiella frågor (Ekofinrådet) tog upp en lång rad olika frågor, t.ex. strategier för att stärka återhämtningen och öka produktiviteten, angelägna områden för strukturreform samt finanspolitisk hållbarhet och potentiella makroekonomiska obalanser, medan rådet (konkurrenskraft) riktade in sig på en särskild aspekt av den ekonomiska politiken i en tematisk debatt om offentlig upphandling, ett tema som är av stor betydelse för en effektiv användning av offentliga medel och för de offentliga utgifternas kvalitet.

Ekofinrådet antog (den 27 januari 2017) slutsatser om den årliga tillväxtöversikten¹ och om rapporten om förvarningsmekanismen² och godkände utkastet till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet³. Ministrarna delade i stort sett kommissionens bedömning av det ekonomiska läget och de politiska utmaningarna inom EU och instämde i att de övergripande politiska prioriteringarna bör bestå i ökade investeringar, strukturreformer och en ansvarsfull finanspolitik. Dessa prioriteringar bör genomföras på ett integrerat sätt både på EU-nivå och på medlemsstatsnivå i syfte att säkerställa tillväxt för alla och en hållbar ekonomisk utveckling.

¹ [5734/17](#) Rådets slutsatser om den årliga tillväxtöversikten för 2017 (Ekofinrådet).

² [5735/17](#) Rådets slutsatser om rapporten om förvarningsmekanismen för 2017 (Ekofinrådet).

³ [5194/17](#) Rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet.

Rådet erkände att det finns ett akut behov av att främja investeringar genom att förbättra investeringsklimatet som helhet i syfte att stärka EU:s ekonomiska återhämtning, och av att öka produktiviteten och tillväxtpotentialen. I detta syfte uppmanas medlemsstaterna att avlägsna nationella och gränsöverskridande hinder för investeringar, varav vissa har framhävts i de slutsatser om att avlägsna hinder för investeringar⁴ som antogs den 6 december 2016. Vid samma möte nådde rådet en allmän riktlinje om förslaget att dels förlänga varaktigheten för Europeiska fonden för strategiska investeringar, dels öka fondens finansiella kapacitet, vilket kommer att göra det lättare att mobilisera ytterligare investeringar i EU. Med tanke på den höga andelen nödlidande lån måste effektiviteten hos nationella insolvensregler förbättras ytterligare och en effektiv strategi utformas och genomföras för att hantera lönsamhetsrisker inom banksektorn i vissa medlemsstater.

Vad gäller strukture reformer underströk ministrarna betydelsen av produktmarknadsreformer för att öka den potentiella tillväxten och förbättra ekonomins anpassningsförmåga. De delade i stort kommissionens uppfattning att medlemsstaterna behöver satsa mer på att skapa rätt förutsättningar för större deltagande på arbetsmarknaden och effektiv utbildning och kompetenshöjning. Slutligen betonade rådet att fullbordandet av den inre marknaden för både varor och tjänster samt ytterligare arbete med den digitala inre marknaden, kapitalmarknadsunionen och energiunionen bör prioriteras. I det utkast till rekommendation för euroområdet som godkänts av rådet efterlyses dessutom fortsatt arbete för att fullborda bankunionen och framsteg när det gäller att färdigställa Ekonomiska och monetära unionen.

Ministrarna var eniga om att medlemsstaternas finanspolitik bör stödja tillväxten men samtidigt säkerställa en hållbar skuldsättning på längre sikt, bland annat genom ökat fokus på budgetarnas kvalitet och sammansättning. När det gäller euroområdet bör medlemsstaterna sträva efter en samlad finanspolitisk inriktning som når en lämplig balans mellan behovet av att säkerställa hållbarhet och behovet av att stödja investeringar.

⁴ [15314/16](#) Rådets slutsatser om att avlägsna de hinder för investeringar som identifierats inom tredje pelaren i investeringsplanen (Ekofinrådet).

I rådets slutsatser understryks betydelsen av att övervaka resultaten och genomförandet av åtgärderna, inbegripet genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna, under hela året. Behovet av att förbättra resultaten i fråga om genomförande av reformer kommer att diskuteras av rådet i mars med utgångspunkt i kommissionens ingående bedömning. Man uppmuntrar till en fortsatt effektiv och öppen dialog i huvudstäderna mellan medlemsstaterna och kommissionen, och till ett förstärkt deltagande från nationella intressenters sida.

Vad gäller rapporten om förvarningsmekanismen delar rådet kommissionens bedömning och välkomnade de framsteg som medlemsstaterna har gjort när det gäller att korrigera makroekonomiska obalanser. Samtidigt betonade rådet att det krävs ytterligare politiska åtgärder och höll med om den förteckning över 13 medlemsstater som kommissionen har identifierat för fördjupade granskningar, vilka ingår de i landsrapporter som kommissionen offentliggjorde i februari.

Den 20 februari 2017 höll rådet (konkurrenskraft) en tematisk diskussion om frågor angående offentlig upphandling i samband med den årliga tillväxtöversikten och den europeiska planeringsterminen för 2017. I diskussionen stödde man sig också på resultaten av fem debatter som hade förts i högnivågruppen för konkurrenskraft och tillväxt, vilka var inriktade på frågor med anknytning till den inre marknaden (bl.a. offentlig upphandling) och på genomförandet av reformer inom ramen för den europeiska planeringsterminen.

Under debatten betonade ministrarna den avgörande betydelse som offentlig upphandling har när det gäller att främja innovation, konkurrenskraft och hållbar tillväxt och som en central faktor för fullbordandet av den inre marknaden. Eftersom den offentliga sektorn i EU lägger omkring 14 % av BNP på offentlig upphandling är det ytterst viktigt att säkerställa att upphandlingarna ger bästa möjliga värde för offentliga medel.

Ministrarna utbytte erfarenheter och bästa praxis och identifierade viktiga strategier som bör prioriteras på området offentlig upphandling. Att professionalisera upphandlingen både vad gäller mänskliga resurser och upphandlingsprocesser och att främja bred tillgång till riktlinjer, utbildningsseminarier och förklarande anmärkningar är avgörande för ett välfungerande system för offentlig upphandling. Många ministrar betonade potentialen i strategisk upphandling som tar hänsyn till miljömässiga och sociala aspekter eller till innovativ potential under upphandlingsförfarandet. Ministrarna betonade också vikten av att definiera och samla in upphandlingsuppgifter på nationell nivå och på EU-nivå för att förbättra övervakningen och insynen och för att identifiera oriktigheter, men framhöll att den administrativa bördan för företag och offentliga institutioner bör begränsas till ett minimum. Inom ramen för den europeiska planeringsterminen, där problem i samband med offentlig upphandling regelbundet tas upp i de landsspecifika rekommendationerna, med blandade framsteg i fråga om genomförandet, bör större vikt läggas vid att stödja små och medelstora företags deltagande i offentlig upphandling och vid att främja digitaliseringen av upphandlingsförfarandet.

Arbetsstillfällen, utbildning och social delaktighet

De sociala aspekterna spelar en allt större roll i den europeiska planeringsterminen, eftersom delaktighets- och rättvisehänsyn är viktiga faktorer när det gäller att skapa arbetsstillfällen och tillväxt till gagn för alla medborgare, stärka förtroendet för EU och främja gemensamma europeiska värden. Detta återspeglades också i rådets diskussioner om den europeiska planeringsterminen för 2017, särskilt under mötena i rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) och rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott).

Efter en inledande diskussion den 8 december 2016 hade rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) den 3 mars 2017 en riktlinjedebatt om genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna, och i synnerhet om förbättrat tillträde till arbetsmarknaden och minskade skillnader inom EU, inom ramen för den europeiska planeringsterminen för 2017. Vid samma möte antog rådet slutsatser om den årliga tillväxtöversikten för 2017 och den gemensamma sysselsättningsrapporten⁵ samt den gemensamma sysselsättningsrapporten⁶.

⁵ [6885/17](#) Rådets slutsatser om den årliga tillväxtöversikten för 2017 och den gemensamma sysselsättningsrapporten (rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor)).

⁶ 6887/17 Den gemensamma sysselsättningsrapporten.

Ministrarna betonade att den ekonomiska och sociala situationen samt sysselsättningssituationen i unionen har förbättrats, men att ytterligare ansträngningar krävs för att fortsätta att ta itu med de utmaningar som EU:s medborgare står inför. I detta sammanhang var planeringsterminens ökade fokus på sysselsättning och sociala aspekter mycket välkommet, liksom intensifieringen av dialogen med kommissionen, som ministrarna hoppades skulle fortsätta att utvidgas ytterligare. De var ense om att den europeiska planeringsterminen utgör en lämplig ram för att främja medlemsstaternas reformansträngningar och för utbyte av erfarenheter och bästa praxis, i synnerhet genom inbördes utvärdering. Genom dessa utvärderingar kan medlemsstaterna lära av varandra, med beaktande av att varje land har en särskild situation och att det inte finns några standardlösningar som passar alla. Strukturreformer måste vara inkluderande och ta hänsyn till de delar av befolkningen som mest behöver dem. Samråd med berörda aktörer, och särskilt ett effektivt deltagande av arbetsmarknadens parter i utformningen och genomförandet av reformprogram, med respekt för nationell praxis och nationella sammanhang, är avgörande för att säkerställa ett större ansvarstagande och rättvisa reformer samt bättre resultat.

I en ständigt föränderlig ekonomisk kontext där tekniken spelar en allt viktigare roll och håller på att förändra arbetsmarknaderna, framhöll ministrarna behovet av att investera i färdigheter, utbildning och livslångt lärande, och att se till att ungdomar, äldre och långtidsarbetslösa integreras på arbetsmarknaden. Fördelarna med delningsekonomin bör uppnås utan att systemen för socialt skydd eller kvaliteten på arbetstillfällena äventyras. Kvinnors fulla deltagande på arbetsmarknaden och en förbättrad balans mellan arbete och privatliv framhölls som avgörande faktorer för att arbetskraftens ekonomiska potential ska kunna maximeras. Bekämpande av fattigdom och ojämlikheter kräver fortsatt särskild uppmärksamhet, i synnerhet med tanke på de stora skillnaderna inom och mellan medlemsstaterna.

Vid mötet om utbildningsfrågor den 17 februari 2017 förde rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott) en offentlig riktlinjedebatt om utbildningens bidrag till social sammanhållning och främjande av gemensamma europeiska värden inom ramen för den europeiska planeringsterminen 2017.

Under debatten betonade ministrarna den stora betydelsen av detta ämne, med tanke på att utbildningspolitiken spelar en central roll i byggandet av ett inkluderande samhälle med utgångspunkt i aktiva medborgare som har gemensamma europeiska värderingar och står bakom demokrati, mänskliga rättigheter och mångfald. Att förse unga människor med nödvändig kompetens för ett aktivt deltagande på arbetsmarknaden är alltså ett centralt mål, och ministrarna underströk den allt större betydelsen av utbildning som ett verktyg för att främja mångfaldspräglad inkludering grundad på gemensamma värderingar, mediekompetens, kritiskt tänkande och social sammanhållning, och mot tendenser till radikalisering som kan leda till våldsbejakande extremism, rasism och intolerans. Initiativ såsom den nya europeiska solidaritetskåren och programmet Erasmus+ lyftes fram som viktiga symboler för europeiska värden som är grundläggande för att många ungdomar ska utvecklas på ett positivt sätt.

Mot bakgrund av de senaste resultaten från OECD:s Pisaundersökning 2015, som visar den negativa inverkan av socioekonomiska skillnader på elevens utbildningsresultat som helhet, diskuterade ministrarna bästa praxis för att tillhandahålla utbildning av hög kvalitet för alla, särskilt att med hjälp av individanpassade, skräddarsydda lösningar mildra ojämlikheterna på utbildningsområdet genom att stödja marginaliserade elever som har olika och särskilda behov eller som löper risk att lämna skolan i förtid och att i slutändan drabbas av social eller ekonomisk fattigdom. Ministrarna framhöll att det därför är av avgörande betydelse att utbildningspolitiken och utvärderingssystemen avlägsnar sig från en ram som utgår från en universallösning. Nyckelåtgärderna bör vara livslånga och inledas redan under den tidiga barndomen med ingripanden så snart risker eller svårigheter konstateras. Ministrarnas huvudbudskap i detta sammanhang är att skolor och andra utbildningsanstalter bör förses med tillräcklig flexibilitet för att möjliggöra innovativa åtgärder i särskilda situationer. Utbildningen har en väsentlig roll att spela, men det krävs också ett antal olika, samordnade kraftfulla politiska åtgärder på det sociala och ekonomiska området för att lyckas stärka den sociala sammanhållningen och delaktigheten.

Högt kvalificerade lärare utgör kärnan i ett välfungerande utbildningssystem, och debatt fördes också om bästa praxis när det gäller att stödja kontinuerlig fortbildning för lärare, utbildare och annan undervisande personal. I diskussionen lyftes flera viktiga delar fram, t.ex. att det finns fortbildningsprogram under lärarnas hela karriär, att plattformar skapas för att underlätta och främja kunskapsinhämtning från kollegor samt att ämnen som etik, medborgarutbildning och politik integreras i utbildningen av lärare.

Miljöanpassning av den europeiska planeringsterminen

Rådet diskuterade också den europeiska planeringsterminen ur ett miljöperspektiv. Det ekonomiska systemet är i stor utsträckning beroende av tillgång till och ett hållbart utnyttjande av begränsade naturresurser. Att miljöanpassa ekonomin och skynda på övergången till en resurseffektiv cirkulär ekonomi blir därför avgörande för att säkerställa framtida konkurrenskraft och långsiktigt hållbar tillväxt för alla.

Den 28 februari 2017 hade miljörådet en diskussion om miljöanpassning av den europeiska planeringsterminen. Ministrarna diskuterade också meddelandet *Granskningen av genomförandet av EU:s miljöpolitik* ([5967/17](#) + ADD 1) som antogs av kommissionen den 6 februari 2017. Syftet med granskningen av genomförandet av EU:s miljöpolitik och de 28 landrapporterna som åtföljer meddelandet är att erbjuda medlemsstaterna ett verktyg för att förbättra genomförandet av EU:s miljöpolitik och miljölagstiftning samt för att bidra till miljöanpassningen av den europeiska planeringsterminen.

Ministrarna välkomnade att 2017 års årliga tillväxtöversikt innehåller några viktiga delar avseende miljö. Här lyfts särskilt fram vikten av hållbara och klimatrelaterade investeringar och av att stödja övergången till en koldioxidsnål och cirkulär ekonomi, vilket också kommer att bidra till att stärka tillväxt och sysselsättningsskapande. Vissa ministrar beklagade dock att tillväxtöversikten rent generellt fortfarande inte i tillräcklig grad betonar miljö- och hållbarhetsaspekterna och att den utelämnar ett antal viktiga instrument för hållbar utveckling och miljömässigt hållbar tillväxt, inklusive resurseffektivitet, en grön ekonomi, gröna jobb, hållbar innovation, synergieffekter mellan den gröna och den blå ekonomin liksom grön finansiering. Ministrarna betonade dessutom vikten av kopplingarna till unionens sjunde miljöhandlingsprogram, Europa 2020-strategin och 2030-agendan för hållbar utveckling. En verklig miljöanpassning av den europeiska planeringsterminen skulle vara fördelaktigt vad gäller tillväxt och sysselsättning och bidra till att 2030-agendan genomförs på ett verkningsfullt sätt på EU-nivå. Behovet av att se till att dessa processer samverkar med varandra, samtidigt som man undviker dubbelarbete, underströks också.

Ministrarna välkomnade kommissionens nya initiativ för granskningen av genomförandet av miljöpolitiken som ett användbart verktyg för att hjälpa till att förbättra genomförandet av EU:s miljöpolitik och lagstiftning på nationell nivå och för att bidra till miljöanpassningen av den europeiska planeringsterminen, samtidigt som de framhöll behovet av att slutsatserna i de nationella rapporterna grundar sig på välgrundade vetenskapliga data. Slutligen välkomnade ministrarna den möjlighet som granskningen av genomförandet av miljöpolitiken erbjuder medlemsstaterna att inleda en dialog och ett samarbete med kommissionen och med varandra, i syfte att begrunda sina respektive prioriteringar, ta sig an gemensamma utmaningar och utbyta bästa praxis.